

Investorfradrag

Beskrivelse

Personer, der investerer i visse små og mellemstore unoterede virksomheder, kan fra 2019 opnå et særligt investorfradrag, hvormed de opnår en lempeligere beskatning. Fradraget udgør en skatteudgift, da kapitalindskud normalt ikke er fradragsberettigede. Formålet med skatteudgiften er at give små og mellemstore virksomheder (SMV'er), der er unoterede, og som befinder sig i en opstarts- eller vækstfase, lettere adgang til risikovillig kapital.

Regler

Investorfradraget blev indført på baggrund af Aftale om en række erhvervs- og iværksætterinitiativer af 12. november 2017. Aftalen indebærer, at fysiske personer (uafhængige investorer), der investerer direkte i de omfattede små og mellemstore (unoterede) virksomheder, årligt skal kunne fradrage halvdelen af investeringer for op til 400.000 kr. i hvert af indkomstårene 2019-2022 og halvdelen af investeringer for op til 800.000 kr. i indkomståret 2023 og frem. Fradraget skal efter aftalen have en skatteværdi på 30 pct.

Endvidere blev givet et fradrag for personer, der investerer indirekte i unoterede små og mellemstore virksomheder gennem en særlig type iværksætterfonde. Fradraget er på halvdelen af investeringer op til 125.000 kr.

Reglerne om investorfradraget blev indført ved lov nr. 1707 af 27. december 2018 (investorfradragsloven). Som en del af finansieringen af Aftale om en ny ret til tidlig pension af 10. oktober 2020 blev det efterfølgende besluttet, at loftet for investorfradraget for både direkte og indirekte investeringer ikke forhøjes fra indkomståret 2023. Fastholdelsen af grænserne blev lovfæstet i lov nr. 1599 af 28. december 2022.

Provenuberegningen

Beregningen af skatteudgiften er fra og med 2022 baseret på faktiske data om anvendelsen af ordningen fra 2019 og 2020. Tallene fra Skattestyrelsens registre viser, at brugen af ordningen har været markant mindre, end hvad der blev lagt til grund i provenuvurderingen i lovforslaget fra 2017. Her blev lagt til grund, at ca. 3.600 personer vil benytte investorfradraget, hvoraf 1.500 personer ville benytte investorfradraget i forbindelse med direkte investeringer.

I 2020 blev der foretaget ca. 200 direkte investeringer med en samlet investorfradrag for ca. 6 mio. kr. På den baggrund opgøres skatteudgiften som skatteværdien af et ligningsmæssigt fradrag af investorfradraget i 2022 som ca. 1 ½ mio. kr. Der var i 2022 ikke oprettet nogle investorfradragsfonde, hvorfor der heller ikke er foretaget nogen investeringer herigennem.

Det er lagt til grund i provenuskønnet, at ordningen efterhånden vil vinde en vis udbredelse - fx som følge af et stigende kendskab til ordningen, så skatteudgiften antages at stige frem mod 2030 til strukturelt niveau på 20 mio. kr. (2023-niveau), svarende til gennemsnitligt 30 pct. årligt stigning i perioden.

Det lægges beregningsteknisk til grund, at tilbageløbet er 23 pct., da ordningen primært vedrører privatpersoners skattepligtige indkomst. Fsva. adfærd er det forudsat, at forslaget er forbundet med en negativ selvfinansieringsgrad samlet set på -15 pct., der blev fastsat ud fra centrale størrelser efter de almindelige anvendte regneprincipper ved indførelsen i 2017.

Den samlede adfærdseffekt er således negativ. Det dækker over to modsatrettede effekter. Der skønnes en beskedent positiv virkning, fordi de omfattede investeringer indebærer et beskedent højere arbejdsudbud. Der skønnes samtidig en negativ investeringsvirkning, som anslås større end førnævnte. Den negative virkning skyldes, at en sådan form for støtte til udvalgte erhverv formodes at forvride virksomhedernes efterspørgsel efter produktionsfaktorer og medføre en mindre produktiv anvendelse af samfundets ressourcer. Således omlægges anden formue til investeringer, der er omfattet af ordningen, alene af skattemæssige hensyn.

Erhvervsstøtten skønnes til ca. 20 mio. kr. i umiddelbar virkning og ca. 20 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd, jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenuvirkning af Investorfradrag, 2030			
Beskrivelse	kilde / formel	resultat	enhed
Oplysninger			
[1] Investorfradrag 2020	SKTST	6	Mio. kr.
[2] Skatteværdi af ligningsmæssigt fradrag	SKM	25,6	Pct.
[3] Skatteudgift 2020	[1]*[2]	1,5	Mio. Kr.
[4] Antaget årlig gns. vækst frem mod 2030.	SKM	30	Pct.
Umiddelbart mindreprovenu			
[5] Umiddelbart mindreprovenu	[3]*(1+[4]) ¹⁰	20	Mio. kr.
Mindreprovenu efter tilbageløb			
[6] Standard tilbageløb personer	SKM	23	Pct.
[7] Mindreprovenu efter tilbageløb	[5]*(1-[6])	15	Mio. kr.
Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd			
[8] Adfærdsvirkninger med udgangspunkt i antagelser fra indførelsen i 2017	SKM	-15	Pct.
[9] Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd	[5]*(1-[6]-[8])	20	Mio. kr.

Anm.: Provenuskønnene i tabellen er opgjort i 2023-niveau og afrundet til nærmeste 5 mio. kr.

Arbejdsudbud

Ordningen skønnes at indebære en beskedent positiv effekt på arbejdsudbuddet svarende til ca. 2 fuldtidspersoner.

Samfundsøkonomi

Ordningen skønnes at indebære beskedent samfundsøkonomisk tab på ca. 3 mio. kr. (forbrugerpriser), jf. tabel 2.

Tabel 2. Samfundsøkonomisk virkning af Investorfradrag, 2030

Afskaffelse (faktorpriser)						
Mio. kr. (2023-niveau)	Investorfradrag		Lumpsum-skat eller -overførsel		Forskel	
	Staten	Borgere	Staten	Borgere	Staten	Borgere
	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]=[1]-[3]	[6]=[2]-[4]
Umiddelbar virkning	20	-20	20	20	0	0
Tilbageløb	-5		-5		0	
Adfærd ekskl. AU	4				4	
Eksternalitet						
Arbejdsudbud	-1		1		-2	
I alt	20	-20	15	20	2	0

Omregning til samfundsøkonomisk virkning ved ordningen (forbrugerpriser)			
Mio. kr. (2023-niveau)	Faktorpriser	Forbrugerpriser	Pr. støttekrone
	[7]=-[5] ¹⁾	[8]=[7]/(1-0,21)	[9]=[8]/[1]
Samfundsøkonomisk virkning	-2	-3	-0,16

1) Af beregningstekniske grunde er den samfundsøkonomiske virkning i søjle (6) opgjort for en afskaffelse af ordningen, mens søjle (8)-(10) viser den samfundsøkonomiske virkning ved at have ordningen. Derfor skifter fortegnet fra den øverste del af tabellen til den nederste del.

I tabellen kan afrundinger medføre, at tallene ikke summerer til totalen.

Kilde: Skatteministeriet